

Ana Gruden: "Feminizam je itekako potreban!"

Iako je svoju karijeru započela kao balerina, Ana Gruden je, igrom slučaja, daljnji profesionalni put u životu nastavila kao urednica i novinarka. Magazin „Zaposlena“, koji Ana već godinama vodi, svojom se ozbiljnošću i kvalitetom, pozicionirao na medijskom tržištu kao istinski kontrapunkt cijeloj plejadi sve lošijih tiskanih izdanja za žene

U čitavoj gomili žutog tiska te atmosferi posvemašnje trivijalizacije medija, magazin Zaposlena već godinama ističe se svojom ozbiljnošću, decentnošću i kvalitetom. Kako ste usprkos lošim strujanjima u novinarstvu, uspjeli održati Zaposlenu na jednakom nivou, ne podilazeći negativnim trendovima?

-S jedne strane, vrlo lako, jer nije teško ustrajati u onome u što istinski vjerujete. Mene kao novinarku i urednicu zanimaju teme koje se tiču promicanja žena u njihovoj profesiji odnosno, na način, na koji to žene koje uspješno rade svoj posao, i zaslužuju. A sve to u svrhu promoviranja ravnopravnosti spolova. Vjerujem da se društvo, koje sebe želi nazivati demokratskim, mora truditi promovirati jednakost spolova ili da pojednostavim - zahtijevati iste šanse za žene i muškarce. Jer bez toga nema govora o pravoj demokraciji. To je nešto u što vjerujem i zato radim taj posao s lakoćom. S druge strane, jasno je da u našem društvu takva vrsta ženskog časopisa nije toliko isplativa (kao što su to neki drugi tipovi ženskih magazina), pa je pitanje našeg opstanka na tržištu, svakim brojem, upitno. No, ipak, nakon 17 godina (koliko smo na tržištu), možemo se osvrnuti i zaključiti da na hrvatskom tržištu ipak postoji potreba za takvim časopisom, dovoljna da i dalje radimo Zaposlenu i to na način na koji je ona temeljno zamišljena još 1994. Znači da imamo svoju vjernu čitateljsku publiku, a i oglašivače koji prepoznaju kvalitetan proizvod koji je namijenjen baš njihovoj ciljanoj grupi, a to su zaposlene žene.

Što najviše volite u svom uredničkom poslu, a koje biste negativne strane istaknuli?

-Volim urednički posao, osmišljavanje tema, dogovore sa suradnicima, a jednako volim i novinarski posao, i rekla bih da tu nema nekih negativnih strana. Ono što u svom poslu ne volim je to što se većinu vremena zapravo bavim stvarima koje nisu niti urednički niti novinarski posao. To su stvari koje su nužne za funkcioniranje malog

projekta kao što je Zaposlena, a tiču se financija i organizacije poslovanja. Katkada mi se čini da je u velikom sistemu puno lakše baviti se svojim dijelom posla jer ima netko tko brine o svemu ostalome. Ipak, često se moram podsjetiti da 'moj' način rada nosi i neke prednosti koje su u velikom sistemu nedostaci. Tu prvenstveno mislim na činjenicu da iznad mene nema nikoga kome moram odgovarati za svoje dobre, ali i loše odluke.

Kako je tekao vaš profesionalni put?

- U svoj profesionalni put ubrajam i svoje 'drugo zanimanje', a to je balet, jer sam se za to zvanje odškolovala i posvetila mu veliki dio svog života. Naime, uz V gimnaziju, završila sam i srednju baletnu školu na Ilirskom trgu, nakon koje sam godinama radila u kazalištu Komedija kao balerina. Cijelo sam vrijeme studija, dakle, radila, ali ne u novinarstvu, nego nešto potpuno drugo. To kazališno iskustvo mi je vrlo drago, na neki način sam se 'ispucala' u toj svojoj drugoj profesiji, kada je za to bilo vrijeme, jer sam znala da se ne želim baletom baviti zauvijek. Nakon završenog Fakulteta političkih znanosti 1998. čekao me posao u tvrtki koju je osnovala moja mama, Morana Paliković Gruden, i koju mi je prepustila 2001. kada se počela aktivno baviti politikom i povukla se iz izdavaštva.

Što osobno volite čitati - od dnevnih novina, magazina, Internet izdanja...?

- Pretplaćena sam na dosta novina, naših i stranih i moram reći, a nadam se da mi nećete zamjeriti, da više volim listati novine nego čitati vijesti s interneta. Naravno da se dosta služim i internetom ali ne mogu zamisliti početak dana bez dnevnih novina koje me svako jutro čekaju u sandučiću. Pretplaćena sam recimo na časopis Time i žao mi je da takvih novina nema u Hrvatskoj. Od ženskih stranih časopisa najdraži mi je Marie Claire na čije sam britansko i američko izdanje također pretplaćena. Moda me pretjerano ne zanima, ali Marie Claire je nešto više od modnog, luksuznog časopisa jer ima jasnu uređivačku politiku kada se radi o promicanju ravnopravnosti spolova.

Iako ste mladi, vaša karijera već dugo traje i tijekom nje imali ste prilike razgovarati s nekima od najistaknutijih žena hrvatskog javnog života. Tko je na vas ostavio najdublji dojam, tko vas je fascinirao i najviše zaintrigirao?

- Najdraži intervju koji sam ikada napravila je i jedini koji nije nikada objavljen. Radila sam ga s poznatom slovenskom novinarkom i spisateljicom Vesnom Milek koja mi je bila nevjerojantno inspirativna sugovornica. Jako sam se trudila oko toga teksta jer je osoba koja sam intervjuirala i sama novinarka, i to odlična, tako da mi je bilo stalo da ne podbacim. I bila je zaista oduševljena, rekla mi je da je to najbolji intervju koji je ikada dala. Nažalost, zbog nekih tehničkih razloga, a tiču se njezinih fotografija, nismo mogli objaviti intervju, a kada su se stvorili uvjeti za objavu, intervju više nije bio aktualan pa ga nije imalo smisla objavljivati. U počecima mog novinarskog puta oduševila me Sonia Wild Bičanić, profesorica i spisateljica s kojom bih mogla napraviti još tri intervjua, a da i me dalje drži zainteresiranom za svoje priče. Milana Vuković

Runjić mi se jako svidjela kada smo radile intervju, bila je duhovita i pamentna, kakva ona i jest. Dijana Dominis Prester, astrofizičarka, je svakako jedna od najzanimljivijih žena i najposebnijih sugovornica, iako s njom nisam intervju radila ja, ali smo u nekoliko navrata razgovarale. Mirjana Krizmanić je također zahvalna sugovornica i vrlo pametna žena. Bilo je tu jako mnogo žena koje su pametne, sposobne i zanimljive, zapravo vrlo malo je onih koje to nisu. U 13 godina koliko radim intervju s uspješnim ženama teško je prisjetiti se svih, i napraviti neki pošten pregled. Svakako bih onda izostavile neke koje ne bih smjela.

Ana Gruden na prošlogodišnjoj svečanoj dodjeli nagrade "Žena godine", u društvu Mile Elegović, Rašeljke Maras Juričić i Kolinde Grabar-Kitarović

U organizaciji magazina Zaposlena već se niz godina odvija i dodjela nagrade za „Ženu godine“. Koje je njeno značenje, jeste li zadovoljni društvenim utjecajem nagrade i koje su sve zanimljive žene do sada bile laureatkinje?

- Od žena godine koje bih izdvojila su; Dijana Dominis Prester koju sam već spomenula, zatim Vesna Pusić koja je tu titulu dobila još dok nije bila niti saborska zastupnica, Mirjana Rakić, Gordana Kovačević, Tatjana Holjevac (koja tada nije bila političarka, nego predsjednica Uprave Vipneta), Željka Antunović i Mirjana Krizmanić naša prošlogodišnja dobitnica. Zadovoljna sam društvenim utjecajem, vrlo, jer profil i broj ljudi, preventivno žena, koje dođu na našu proslavu je upravo onaj milje koji mi promoviramo. Također, ove godine već drugi puta održavamo izbor za Ženu godine pod pokroviteljstvom Ureda Vlade RH za ravnopravnost spolova što nam daje svakako jednu višu razinu a time i društveni utjecaj. Podrška medija je korektna, ali naravno da bi mogla biti bolja. I baš zbog toga mi je uvijek drago kada vidim da žene koja dolaze na naš izbor nisu tu da bi se fotografirale nego nam dolaze pružiti potporu, i naravno zabaviti se.

Biste li za sebe mogli reći da ste feministkinja ili bolje rečeno (neo)feministkinja? Što uopće mislite o takvom „svrstavanju“?

- Jesam feministkinja jer smatram da žene i muškarci moraju biti ravnopravni, odnosno da moraju imati jednake mogućnosti. Žao mi je da većina žena kada se 'potegne' ovo pitanje počnu objašnjavati da se zalažu za ravnopravnost spolova, ali već u sljedećoj rečenici ističu da nisu, zbog tog stava, feministkinje. Dakle, feminizam jest, najkraće rečeno, borba za ženska prava, odnosno za ravnopravnost spolova. I mislim da se od tog termina ne treba ograđivati, on ne znači ništa negativno, već pozitivan i nadasve potreban društveni proces.

Nedavno ste postali majka. Koliko je majčinstvo promijenilo vaš život i kako balansirate između poslovnih i obiteljskih obveza?

-

Majčinstvom sam postala bogatija za jedan novi odnos koji je, naravno, zauzeo prvo mjesto na top ljestvici mojih odnosa. U organizacijskom smislu se promijenilo dosta toga pa se koji puta pitam što sam prije radila s tolikim slobodnim vremenom koje sada provodim sa svojim djetetom. Ali moram isto tako reći da time što sam postala majka, nisam prestala imati potrebu biti profesionalno aktivna i zato mi je važno da zaista dobro balansiram između posla i obitelji. Mislim da mi dobro ide, a u tome mi puno pomaže i jedna djevojka koja se vrlo lijepo brine o mojoj kćeri kada mene nema i kojoj sam, zbog toga, neizmjerljivo zahvalna.

Što smatrate svojim najvećim životnim uspjesima do sada i kakve planove u karijeri imate za budućnost?

- Svojim životnim uspjehom u profesiji smatram činjenicu da se bavim poslom koji volim. Zadnjih godinu i pol dana uređujem još jedan časopis, a radi se o časopisu najljepšeg zagrebačkog hotela Regent Esplanade i to me također veseli jer se tamo bavim nekim drugim temama, dvojezičan je što je isto novo iskustvo za mene i surađujem s ljudima iz hotela što je također izazov za nekoga poput mene tko je navikao biti 'sam svoj gazda'. Radim još neke druge projekte s vremena na vrijeme, one koje me vesele. Trenutno ne pravim planove jer imam previše posla pa ne stignem razmišljati o tome, a i mislim da za neke veće poslovne planove moram pričekati da mi dijete barem malo naraste.

Udati ste za poznatog glumca Zlatka Ožbolta i ponekad ste meta fotografa i paparazza. Smeta li vas to? Što inače mislite o neprestanoj izloženosti javnih osoba, budući da ste i sami na neki način u sličnoj poziciji?

- Kod nas to ide na periode. Dok je moj muž snimao sapunice svakako je bio zanimljiviji novinarima i papazzima (pa tako i ja s njim u paketu) nego što je to sada, kada trenutno ne snima. Ne mogu reći da me to posebno smeta jer nismo nikada bili 'uhvaćeni' u nekoj inkriminirajućoj situaciji, nego nas većinom fotografiraju kada prolazimo Cvjetnim trgom (zagrebačkom špicom) što radimo često, jer sam tamo odrasla i na tom Trgu žive moji roditelji. Veći problem s tim ima moj muž jer kada ga primjerice fotografiraju s Danijelom Dragojevićem, vjerojatno najznačajnijim suvremenim hrvatskim pjesnikom, i napišu 'Zlatko Ožbolt na kavi s prijateljem' mom mužu bude istinski neugodno. Generalno mislim da je izloženost javnih osoba kod nas prilično benigna stvar jer se te situacije ne mogu usporediti s onim što se događa javnim osobama u svijetu. Kod nas, javne osobe vrlo često same zovu fotografe na svoje svadbe, krštenja djece, rođendane i slične, po mom mišljenju, intimne situacije, tako da je zapravo pitanje koliko su to sve 'paparazzo situacije' u pravom smislu riječi.

Čime ste zaokupljeni u slobodno vrijeme? Koje su vaše male strasti, zadovoljstva i kako „punite baterije“?

- Moje slobodno vrijeme se, otkad sam rodila Leu, većinom svodi na to da se nastojim naspavati, malo vježbati i vidjeti se s prijateljima. Izletiti na Sljeme koji su nekada bili

redoviti, sada su gotovo nemogući, kao i putovanja koja će morati malo pričekati dok Lea ne naraste. Čitanja se jedino nisam odrekla jer to ipak stvar potrebe, a ne slobodnog vremena.